

מסורת הש"ס

(א) [לקמן קלה. שנועטת פה: כבודת לב: תמוה לב: (ב) [לקמן קד. ר"ה: מנהל ע: שנועטת 7.7. (ג) [על גני. ע.א. דר"ס פה. מיר לה: ז"ק א: נד: זכום: קטו: (ד) (ז) [ומספתה דערבין פ"ד ה"ן, (ס) [ומספתה שס, (1) [ומספתה שס י"ט], (1) [ימקן להיות לנפס וכן ער שני פעמים דבסמין לרץ להיות לנפס וכן אהמ שאלמות וכן אהמ גמול עק לנפס, (8) [ומספתה לב: (9) [צ"א סקף ד"ר: יעקב מינה ממלמדי יסו העל, (1) [מנחות ק"א: (10) ז"ל כמו,

ולפרקינהו. והיו מותרים באכילה העמדה והערכה. אין פודין את שכתוב בהן (ויקרא כו) והעמיד את [והעריך] אותה הכהן ולאחר מיתה מוקמת למתניתין דתורת לה בדיני תרי טעמי שחטיטה שאינה ראויה לאו שחטיטה היא ובעיני העמדה והערכה: אי כר"מ דאמר. צ"כ דתמורה (דף ג: ע"ש): הגל היו בכלל העמדה והערכה. אחד קדשי מזבח שנפל בהם מוס ואחד קדשי זדק הנית: האמר. צמתי' [לקמן דף פה]. השוחט ונמלאת טריפה חייב לנסות אלמא שחטיטה שאינה ראויה שמה שחטיטה: ר"ש סבירא ליה התס"י קדשי מזבח (ה) בכלל העמדה והערכה קדשי זדק הנית לא היו: רבי היא. מתניתין רבי סתמה לפי דעתו ונסכי מילתיה כי הני תרי מנאי צדלא כמר שראה דבריו של זה ושל זה צדו: והספא דאית להני. דדרשין כה"ג: אפילו אימא נקדשי מזבח. ודקאמרת ליגרייה וליכסייה אמר קרר כו': מה היה. סתמה אינה קדש שאינה ראויה להקריב: אוליא תורים ובני יונה. מדין כסוי ואפילו הן של חולין: הואיל ויש צמין קדש. אלא לא גרסי: לא חלקם בה. דכולן חייבות בכסוי דהא אין בה קדושה: אף עופות לא חלקום בהם. לומר מין זה חייב ומין זה פטור ומיהו חולין בעיני צמיה: (ט) [סימנין. שאין סומני היה מפורשת אלא צבהמה כח"י (דברים ד) כל צבהמה מפורשת פרסה וגו': אימא נמי צבהמה בכלל היה לכסוי. דהא ילפינן צבהמה המקשה (לעיל דף ע:). דאף צבהמה בכלל היה: אלא מעשה יענינו בו. כיון דמיס אקרי: איך מעין וצור. צפרשת טריס כח"י דשמעט אף מעין וצור יטור את מי שנטמא בצרעים: אצל דם דאקרי מים ה"ג. דמטבילין: וזולין. שאר משקין שנתן במקום מדון והזולין למקום דלילו גבי מים ק"ל צתמורה צפ"ק (דף יב:). השאיבה מטהרת צרבייה והמטהר אס רבו מי גשמים עד כ"א סאין ומשקין לתוך שאזיב צוחילה י"ט סאין: טלס מיעוטי. דמיס אכולהו קאי: מעין מים. שאר משקין ואפילו וזולין: וזולין. ואלה שאר משקין ואפילו מוכסין: הווא. אילו הוא כד שאינה מוזמנת לו כלומר לא יחלב צמר תדיר שלל יעני: מבקרא יקח. אס יש לו צערלו יקח ואס לאו לא יקנה צסוק: כל צקרו. אס אין לו אלא שור אחד יזנתו: לפסו. לקדרתו. לשון אילפס: משקל ליטרא יקח. אצל צמר לא יאכל: דגיס היו צולל צמקום יתיר מן הצמר: ישפות. כשנותנין קדרה על הכירה קרי שפיתיה: ואיך אימת. אלו האחרים שמתירו ליטרא דגיס וליטרא צמר אימת יאכלהו אס לא בכל יוס: לחוש. ולהסתפק צמזמות קליס: אלא ממשפתה בריאס. רבי יוחנן קרי לרב אבא: ויטריך לצריות יתיר: אמר רב נחמן כלומר רב נחמן וליפיק הוא אומר כגון אנו עדא דפילו אין לנו הפירוט עלינו ללוות ולאכול: כצמיס לנצוש. מקרא הוא כספר מעיל. קנה לך לאן ויהא לך גמזין לנצוש: ויקח עודסיס. אלן שיש לו מטה מלך לפרנסה וגמזין לנצוש: דיו לאדם. הכי משמע די חלב עשיל. לך צחצחס ואלא משחטס ומאלכס: טן עוסיס וליכסי וציקן למד דרכי חייס להסתפק צמזמות קליס:

כסוי הדם פרק ששי חולין

פד.

עין משפט
נר מצוה

ולפרקינהו וליכסייה להם: בעיני כסוי ועוד דממתימין ואין נוהג צמקודשין קמני ואי פריק להו אין זה מוקדשין וי"ל דהכי פריך כיון שסופו לפדותו משום הפסד קדשים לכשיפדה הוה למפרע שחטיטה ראויה ל"כ ליכסינהו ואפילו קודם פדייה ועוד דאית ליה לר"ש כל העומד לפדות כפדוי דמי ואפילו לא יפדס לצסוף הווא שחטיטה ראויה ל (ס) משום (ט) שחטיט קדשים דהווא שחטיטה ראויה לר"ש אפילו נשפך משום דכל העומד לזרוק כזרוק דמי כדלמרינן צמזמה (צ"ק דף עו:). בעינין העמדה והערכה. וא"ת והא כל זמן שמפרכסין צני העמדה והערכה נינהו כדלמר לעיל צפרק צ' (דף ג:). וכו"ט בעינין העמדה והערכה הא תנן שחט בה שניס או רוב שניס ומפרכסת הרי היא כחיה לכל דבריה דוחק לומר דהכל איירי בעוף דלין צו חיות כל כך להכשרו כמינן אחד דלין סכרל לחלק ומפרש ה"ר שמעיה דשחט בה שניס או רוב שניס היינו כדלמרינן צבעור והרוטב (לקמן דף קא:). דישרלל צממאה ועוד כוכביס צטהורה כדפירש ר"ח לעיל צפ"צ (דף ג:). והתם דוקא מפרכסת היא כחיה דע"י שחטיטה אינה ניתרת באכילה והווא כחיה עד שמתמוך וכן הא דקאמר התם צפ"צ מדמי פסח מי אחרת ומשונה מפרכסת כחיה כשלל גמר שחטיטה איירי דצמטיטה פורמא לא משמריא באכילה אצל הכא דצמטיטה זו משמרי באכילה לאו צני העמדה והערכה נינהו: יצא זה שמחוסר שפיכה גרידה וביסוי. ולא דמי לרס הנימו

מוסף רש"י

העמדה והערכה. שחטמו על הגליה ועירכטס הכהן כדמצי (ויקרא כו) והעמיד את הצבהמה לפני הכהן והעריך הכהן וגו' (שבועות א:). רבי היא. הוא אמר למתני ומכיו מלמיה חלף כמד מנה ומלך כמד מנה (ר"ה א:).

שיטה מקובצת

אל נצודין ועומדין כגון אורחים ותרגוליס מנין ת"ל: (ס) ישפות קדרה בכל יום ואיך אימת: (8) הבני תרי עשמי דשחטיטה שאינה ראויה: (ד) ותמיד העולם היה מתנונה והולך: (8) כגון אפי אפי אין לנו הפירוט מצוה עלינו: (8) ואפי לא יפדס לצסוף והוא שחטיטה ראויה כמו שחטיט קדשים: (8) אבל במדרש אומר אורח יום ראשון ומכילוי אורחים ותרגוליס יום שני וכ"ו:

רבינו גרשום

ר"מ שחטיטה שאינה ראויה שמה שחטיטה ואפי"ל דלא שחטיטה ליכתי כסוי סבר לה כר"ש דאמר שחטיטה שאינה ראויה לאו שמה שחטיטה: ואי בעי תימא כולה כר"ש ואי פריכין אי כר"ש הא מצי למפרוקיה ליפרוקיה וליכסייה: שאני הכא דאמר קרא ושפך וכסה כו'. אפי בקדשי מוכח אין נוהג (למה אין נוהג) מטעם זה מי שאינו מחוסר אלא שפיכה: אוציא תורים ובני יונה שיש צמין קדושין. כלומר דאפי חולין אין חייבין בכסוי כיון שיש במינן קדוש: כחיה מן חיה לא חלוקתה בה כו'. כלומר דכל חיות חייבות בכסוי דכל עופות חייבות בכסוי והיו חולין: ק"ל חיה בכלל בהמה לסימין. כלומר בהמה כתיב כל מפורשת פרסה ושנועטת גסה שתי פרסות מעלת שחטיטה אלא מעתה יטבילו בו כו'. כלומר השתא דתאקש למיס יטבילו בו: אימא חד למעוטי וחולין כו'. כלומר דשאר משקין אבל דם לא חלוקתה בה כו'. כלומר דהד למעוטי וחולין דשאר משקין וחד למעוטי כמזונתו וחד למעוטי דם: אלא בהזמנה הווא. שטרח קודם שיאכל: מי שיש לו מנה יקח לפסו וכו'. לפסו לשון אילפסו: אמר מנה ליטרא וחצי אונקיא. מאה זוזי חודי זה משקל הוב: (והזן אמימ) ציכין אנו לחוש לרבי זקן. כלומר לרבי

העמדה והערכה. שחטמו על הגליה ועירכטס הכהן כדמצי (ויקרא כו) והעמיד את הצבהמה לפני הכהן והעריך הכהן וגו' (שבועות א:). רבי היא. הוא אמר למתני ומכיו מלמיה חלף כמד מנה ומלך כמד מנה (ר"ה א:).

מבקרד ומצאנך יכול יובה כל בקרו ויאכל כל צאנו ויאכל ת"ל מבקרד ולא כל בקרד מצאנך ולא כל צאנך (מכאן אמר רבי אלעזר בן עזריה ימי שיש לו מנה יקח (לפסו ליטרא יקח לפסו ליטרא דגים חמישים מנה יקח לפסו ליטרא בשר מאה מנה (ישפתו לו קדרה בכל יום ואיך אימת מערב שבת לערב שבת אמר רב צריכין אנו לחוש לדברי זקן א"ר יוחנן אבא ממשפחת בריאים הוה אבל כגון אנו מי שיש לו פרוטה בתוך כיסו ירצינה לחנווני א"ר נחמן כגון אנו לוזין ואוכלין (כבשים ללבושך מנו כבשים יהא מלבושך (ומחיר שדה עתודים לעולם ימכור אדם שדה יקח עתודים ואל ימכור אדם עתודים ויקח שדה (ודי חלב עזים דיו לאדם שיתפרנס מחלב גדיים וטלאים שבתוך ביתו ללחמך ללחם ביתך לחמך קודם ללחם ביתך וחיים לנערותיך אמר רב זוטרא בריה דרב נחמן תן חיים לנערותיך מיכן למדה תורה דרך ארץ שלא ילמד אדם את בנו בשר ויין אמר רבי יוחנן הרוצה כגון אנו. שאין אנו בריאים: מי שאין לו אלא פרוטה ירצינה לחנוני. ולא יקבץ עכ"מ צעניו ר' אלעזר בן עזריה: ממשפחת בריאים הוא. כלומר אבא זקן רב: מגו כבשים יהא מלבושך. כלומר ממה שנתנו מכבשך: ימכור אדם שדה יקח עתודים. כלומר דחזין ונצקראן עשורת שפערות את בעליהן: לחמך קודם ללחם ביתך. כלומר שלך קודם משל כל אדם:

(א) ע"י צמזמות ל"ג גליה לך קלה דואס כל צבהמה טמאה ובני יונה כחיה ובעמיד העריך לאו דוקא צבהמה טמאה משל אלא ל"ג דאית ראויה לקרין רק דפלגי ר"ש ויכתיב אי מיירי בקדושת צ"כ או דמיירי בקדשי מנחה שהסומן ולכן דבני רבינו ז"ע.